

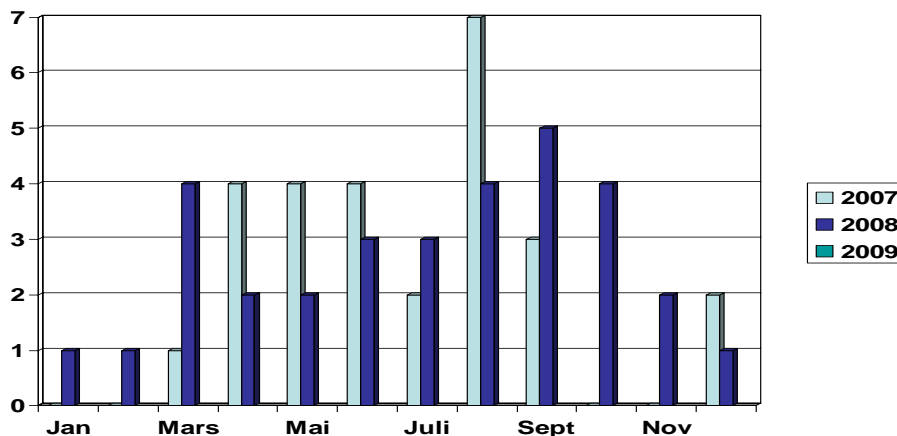

Bastøy sett fra Horten
(foto Svend Aage Madsen)

Årsrapport Bastøy, Rødskjær og Østenskjær 2008

Arild Andersen

I løpet av 2008 (6.januar – 7.desember) tok undertegnede 30 turer til en eller flere av de aktuelle øyene. Dessuten har Fred Christoffersen (FC), Henning Johansen (HJ), Arne Elvestad (AE), Trond Korsgård (TK), Hallvard Klepp (HK), Svein Andersen (SA) og Bjørn Eriksen (BE) lagt inn observasjoner fra Bastøy på Artsdatabankens rapportssystem artsobservasjoner.no som tas med her. Der ikke navn er nevnt i forbindelse med observasjoner, er de gjort av undertegnede Arild Andersen. De fleste besøkene mine var 3-4 timer med kajakk rundt Bastøy og Rødskjær, og ilandstigning på Østenskjær. Bruk av teleskop fra toppen av fyret på Østenskjær viste seg å være ideelt for å telle opp vannfugl i hele området mellom Buvika og holmene utenfor Åsgårdstrand. Inneværende rapport konsentrerer seg, som i 2007, om fugler som forekom på selve øyene eller på vannet rett rundt øyene, mens fugl som trakk forbi ute i fjorden ble gitt liten oppmerksomhet. Det er bare små brokker av fuglelivet på de aktuelle øyene som jeg har kunnet registrere ved de spredte besøkene, men det vil bidra til å øke vår kjennskap til fuglelivet i denne interessante delen av Hortens relativt beskjedne skjærgård. Planen er å fortsette arbeidet i 2009.

Figur 1. Feltdager ved øyene fordelt på måneder i 2007 og 2008.

Artsgjennomgang

I alt ble det registrert 112 arter i området i 2008. Dersom ikke noen spesiell lokalitet er nevnt, gjelder observasjonen Bastøy. Som regel ble alle ender og andre vannfugler som lå ute på vannet ført samlet under Bastøy. Arter med spesielt interessante observasjoner er understreket. Det gjelder først og fremst sjøfugl som hekker i området.

Smålom

Det ble gjort fem observasjoner av enkeltindivider om høsten i perioden 5.september – 25.oktober, samt 2 ex 7.desember. Dessuten ble det gjort vinter/vår-observasjoner av enkeltindivider 9.februar og 20.april.

Storlom

Det ble gjort observasjon av enkeltindivider 31.mai og 30.august.

Toppdykker

Det ble observert enkeltindivider den 9.februar, samt fem dager i perioden 24.september – 2.november.

Gråstrupedykker

Det ble observert 1 ex på innsiden av Bastøy 25.oktober.

Havhest

Det ble observert 1 ex mellom Bastøy og Rødskjær i høststormen 25.oktober.

Havsule

Det ble observert 8 ex ved Bastøy i høststormen 25.oktober. Dessuten ble det sett enkeltindivider 2. og 10.november.

Storskarv

En vanlig og tallrik art hele året. Med tillatelse fra Fylkesmannen gikk jeg i land på Rødskjær for å telle unger 26.juni. Ungene var imidlertid allerede så store at flere forlot reirene, og derfor oppga jeg dette og forlot øya igjen i løpet av 10-15 minutter. I stedet ble antall reir i kolonien på Rødskjær opptalt da hekkingen var over 9.august. Det var totalt 217 reir, som er en ganske betydelig økning fra 2007, særlig i det jeg kaller område 1 (lengst sør) og 5. Etter årets erfaring justerte jeg fjorårets tall reir fra 146 til 152, fordi det jeg kalte ”rest” av reir i 2007 nok også hadde vært bebodde reir det året. Allikevel var det en økning i antall reir på 43 % fra 2007 til 2008! Dessuten fastslo jeg at storskarvene også prøver å hekke på Østenskjær, i det et reir med 3 egg ble funnet der den 3.mai. Hekkingen på Østenskjær var imidlertid mislykket.

En voksen fugl med metallring (BA 22647 Stavanger Museum) på venstre bein og rød ring med kode EA6 på høyre bein ble sett i kolonien på Rødskjær 20.april. Den hadde blitt merket som unge i Øra Naturreservat 1.juni 2003, og var altså 5 år gammel. Det viser at det er kontakt mellom kolonien på Rødskjær og den i Øra-området.

En trekkobservasjon: 120 ex trakk nordover 11.april (AE).

Gråhegre

En vanlig art i området hele året. Som regel ble den observert i Buvika, samt også ofte i trærne på Bastøkalven. Maksimalt ble det sett 30 ex 23.august, 24.september og 1.november.

Knoppsvanereir på Østenskjær med et ubefruktet egg

Knoppsvane

Ett-4 individer ble jevnlig sett i området i perioden 15.mars – 9.august. Som i 2007 hekket et par på Østenskjær. Rugende fugl ble sett der i perioden 18.april – 3.mai, men unger ble aldri observert, så hvorvidt hekkingen var vellykket vites ikke.

Sangsvane

Det ble gjort kun en observasjon: 4 ex på trekk mot sørvest over Buvika 1.november.

Kortnebbgås

Arten ble kun sett på fire dager i 2008. Den 11.april trakk det 60 ex nordover (AE), den 18.april var det 10 rastende ex på Bastøy, den 20.april trakk det 230 ex over Bastøy, mens 3 ex rastet på Bastøy og 1 ex på Rødskjær. Dessuten ble det sett ett rastende individ 7.oktober.

Grågås

En vanlig og periodevis tallrik art i området, registrert 15.mars – 15.oktober. Som regel ble det sett 10-30 ex. Den var mest tallrik fra sist i juli til begynnelsen av september, og maksimalt antall ble observert 5.september. Da var det totalt 520 ex i området (190 ex på Bastøy, 200 ex på Rødskjær og 130 ex på Østenskjær). Den 31.mai ble det sett tre par med henholdsvis 1, 1 og 3 unger på innsiden av Bastøy.

Spor etter gås i grusen på Østenskjær

Kanadagås

Den eneste observasjonen var av et par ved Rødskjær 23.mars.

Hvitkinngås

Arten var vanlig i området i perioden 18.april – 16.august. Ofte ble 3 par sett, maks var 4 par 31.mai. Sannsynligvis ruget et par på Rødskjær (en fugl sett liggende på akkurat samme sted 31.mai og 7.juni) og 1-2 par på Østenskjær. Det ble observert et par med 4 unger den 7.juni.

Gravand

En vanlig art i området i perioden 15.mars – 9.august. Maksimalt ble det sett 14 ex den 31.mai. Den 31.mai var det et par med 10 unger ved fyret på Bastøy, og unger ble sett av og til fram til 9.august.

Stokkand

En vanlig og til dels tallrik art hele året. Flest observert var 185 ex den 9.februar og 100 ex den 23.august og 15.oktober.

Brunnakke

Jeg observert et par 16.mars, et par 18.april og 12 ex 1.september.

Krikkand

Det ble gjort fem observasjoner av arten i april-mai og september-november. Maksimalt antall var 28 ex 20.april.

Toppand

Det ble gjort to observasjoner ved Buvika: 3 ex den 5.juli og 1 hann 29.juli.

Kvinand

En vanlig art i området hele året. Flest observert var 50 ex 24.september.

Havelle

Det ble gjort to observasjoner ved Buvika: 1 hunn 31.mai og 2 hunner 7.juni.

Svartand

Registrert, som regel i mindre antall fra 16.mars – 7.desember. En eksepsjonelt stor flokk på 300 ex ble observert den 26.juni, men ellers var 70 ex den 5.juli flest observert.

Sjørre

En vanlig og tallrik art observert fra 9.februar – 7.desember. Fra slutten av juni til midt i oktober var det alltid en relativt stor flokk utenfor Buvika, ofte omkring 150-200 ex. Maksimalt observert var 270 ex den 21.september.

Ærfugl

En vanlig og meget tallrik art hele året. Særlig store antall var det utenfor Buvika fra begynnelsen av juli – slutten av september. Oftest var det omkring 2 000 individer, og maksimalt observert var 2 300 ex 5.september. Arten hekket på Rødskjær og Østenskjær (bl.a. reir med 5 egg 18.april under en hagtornbusk, og 2 reir med henholdsvis 2 og 3 egg den 3.mai inne i det lille skogholtet). De første ungene ble sett 31.mai. På sommeren ble mange unger observert, maksimalt ble det sett 100 unger 5.juli.

Siland

En vanlig og til dels tallrik art hele året. Som regel ble det sett 15-30 ex. Arten var mest tallrik fra midt i august til slutten av september, da de fleste individene vanligvis lå rett sør for Buvika.

Maksimalt ble det sett 60 ex 16.august. Den 29.juli ble det sett en hunn med 7 unger.

Krykkje

Arten ble sett av og til i området i oktober når det var kraftig sønnavind. Maksimalt ble det sett 200 ex den 25.oktober

Fiskemåke

En vanlig art observert fra 16.mars – 2.desember. I kolonien ytterst på grustangen på Østenskjær noterte jeg maksimalt 90 voksne den 26.juni og 13+ unger den 7.juni.

Fiskemåkekolonien på Østenskjær 31.mai (Bastøy i bakgrunnen)

Hettemåke

En vanlig art, som regel sett i Buvika, registrert fra 15.mars – 2.desember. Det ble aldri notert store antall, og maksimalt ble det sett 25 ex den 1.november.

Stormåker (Gråmåke, sildemåke og svartbak)

Alle de tre artene hekket på Østenskjær og Rødskjær. Den 3.mai noterte jeg 200 ex på Rødskjær (anslagsvis 120 gråmåke, 60 sildemåke og 20 svartbak) og 125+ ex på Østenskjær (anslagsvis 50 gråmåke, 60 sildemåke og 15 svartbak). Av stormåkeunger noterte jeg maksimalt 200+ på Østenskjær 27.juli og 112+ på Rødskjær 29.juli.

Gråmåke over Østenskjær

Gråmåke

En vanlig og tallrik art året rundt. Maksimalt antall notert var 250 ex den 24.september og 1.november. For informasjon om hekking, se "Stormåker" ovenfor.

Sildemåke

En vanlig og tallrik art 18.april – 23.august. For informasjon om hekking, se "Stormåker" ovenfor. En voksen sildemåke med fargering

på venstre bein (JP62) ble sett på Østenskjær 5.juli. Den hekket sannsynligvis der i år. Fuglen hadde blitt merket ved Mandal i 2002 og gjenfunnet på sørøstkysten av England samme høst!

Svartbak

En vanlig art året rundt. For informasjon om hekking, se ”Stormåker” ovenfor.

Makrellterne

Arten var vanlig å se i området i perioden 3.mai – 29.august. I kolonien på grutangen på Østenskjær noterte jeg maksimalt 50 ex den 31.mai og 35 rugende og 5+ unger den 7.juni. Seinere så jeg imidlertid ingen unger, så det vokste nok ikke opp noen unger i kolonien i år.

Rødnebbterne

Det ble gjort to høstobservasjoner: 2 ex den 15. og 25.oktober.

Alke

**Død alkekonge på
Østenskjær 1.november**

den 30.august.

Lomvi

Det var observasjoner av enkeltindivider 21.september, 24.september og 7.oktober, samt 3 ex 2.november (FC).

Alke

Sett regelmessig i tiden 3.oktober – 2.november, maksimalt 18 ex 1.nov.

Teist

To observasjoner av 1 ex: 21.september og 7.oktober.

Alkekonge

Det ble sett 1 ex 25.oktober, 8 ex 1.november og 19.ex 2.november (FC).

Fiskeørn

Ett individ ble observert på trekk nordover over Bastøy 16.august.

Vepsevåk

Kun en observasjon: 1 ex over Bastøy

Musvåk

1-2 ex sett på fem ulike dager i perioden 23.august – 3.oktober.

Spurvehauk

En vanlig art i området, sett 1-2 ex av og til det meste av året. Den 16.august prøvde en hann å slå en strandsnipe, som unnslopp ved å dykke!

Vandrefalk

Kun en observasjon: 1 ex satt i et tre på Kalven 5.juli.

Sothøne

Ett ex sett forholdsvis regelmessig sammen med dykkender utenfor Buvika i perioden 1.september – 15.oktober.

Tjeld

Arten ble observert vanlig i området i perioden 15.mars – 15.oktober. Den var mest tallrik i Buvika i mars – mai, som regel såes 20-30 individer. Maksimalt ble det sett 40 ex 16.mars. Arten hekket nok på Rødskjær og Østenskjær.

Vipe

Det ble gjort kun to observasjoner av arten, begge i Buvika: 1 ex 16.mars og 3 ex 29.juli.

Sandlo

Arten ble sett regelmessig i mindre antall i hele området i perioden 20.mars – 24.september, maksimalt ble det notert 6 ex den 5.september på Rødskjær.

Tundralo

Eneste observasjon: 1 ex ble sett på alle de tre øyene 21.september.

Steinvender

Arten ble sett to ganger på Rødskjær og to ganger på Østenskjær i perioden 7.juni – 30.august, maksimalt 3 ex 16.august.

Enkeltbekkasin

Arten ble observert bare tre ganger: 1 ex på Rødskjær 23.august, og 1 ex i Buvika 24.september og 25.oktober.

Strandsnipe

En vanlig og til dels tallrik art i perioden 3.mai – 5.september. Arten var mest tallrik i juli-august, og maksimalt ble det notert 38 ex 29.juli til sammen på de tre øyene.

Myrsnipe

Arten ble observert regelmessig i perioden 29.juli – 7.oktober, mest vanlig på Rødskjær. Maksimalt ble det sett 32 ex 1.september.

Polarsnipe

Arten ble observert på Rødskjær og Østenskjær i perioden 16.august – 13.september, maksimalt 14 ex den 5.september.

Rødstilk

Enkelte observasjoner ved alle de tre øyene i perioden 29.juli-16.august. Maksimalt ble det sett 5 ex 29.juli.

Gluttsnipe

Observert relativt vanlig i perioden 29.juli - 23.august. Dessuten ble det sett 1 ex den 3.mai. Maksimalt ble det notert 4 ex den 29.juli og 9.aug.

Grønnstilk

Det ble gjort to observasjoner på Bastøy: 3 ex den 29.juli og 1 ex den 9.august.

Storspove

En vanlig art i perioden 15.mars – 7.desember. Maksimalt ble det sett 13 ex den 23.august.

Lappspove

Arten ble sett på fire dager, ved Bastøy og Rødskjær: 2 ex den 18. og 20.april, 1 ex den 23.august og 2 ex den 1.september.

Svartspett

Observert på Bastøy av og til gjennom det meste av året, maksimalt 2 ex den 13.september (BE).

Flaggspett

Observert på Bastøy av og til gjennom det meste av året, maksimalt 2 ex den 24.september.

Dvergspett

Det ble gjort kun en observasjon: 1 ex ble sett på Bastøy den 27.juli.

Skogdue

Aten ble observert regelmessig i perioden 9.februar – 23.august, flere ganger syngende i Buvika.

Ringdue

Observert regelmessig, ofte syngende, fra 16.mars – 24.september, men aldri i store antall. Maksimalt ble det observert 5 ex ved flere anledninger.

Gjøk

Kun en observasjon: 1 ex ble sett 23.august på Rødskjær.

Tårnseiler

Det ble registrert bare en observasjon: 2 ex den 5.juli.

Sanglerke

Arten ble observert jevnlig i området i perioden 15.mars – 7.oktober, om våren ofte syngende. Maksimalt ble det sett 8 ex over Rødskjær 21.september.

Taksvale

På Bastøy ble det registrert minst 2 bebodde reir på fyret. Arten ble også ofte sett i dette området i perioden 31.mai – 16.august.

Låvesvale

Observert jevnlig i perioden 3.mai – 1.september. Maksimalt ble det notert 20 ex 29.juli.

Linerle

En vanlig og til dels tallrik art i hele området i perioden 18.april – 15.oktober. Maksimalt ble det notert 31 ex i området den 29.juli.

Vintererle

Observert av og til i perioden 21.september – 2.november. Maksimalt ble det sett 3 ex 21.september.

Skjærpiplerke

Observert vanlig i området hele året. Maksimalt ble det notert 15 ex den 1. og 21.september. Arten var absolutt mest vanlig på Rødskjær og Østenskjær.

Heipliterke

Eneste vårobservasjon: 2 ex den 20.april. På høsten var arten ganske vanlig og til dels tallrik, særlig på Rødskjær. Den ble observert i perioden 13.september – 1.november, maksimalt 60+ ex den 21.september.

Gjerdsmett

En vanlig art i området hele året. Maksimalt notert var 5 syngende hanner 20.april. Syngende hanner ble registrert regelmessig i april – juli.

Sidensvans

Det ble gjort kun en observasjon av arten: 6 ex på Bastøy den 1.november.

Fuglekonge

Det ble notert fire observasjoner på Bastøy spredt over hele året, maksimalt 3 ex den 9.februar.

Løvsanger

Det var noen få registreringer på forsommeren, første gang 3.mai, og maksimalt ble det notert 20 syngende hanner på Bastøy 3.mai.

Gransanger

Arten ble notert bare tre ganger: 2 syngende hanner 20.april og 1 ex 27.juli på Bastøy, og 1 ex på Østenskjær 21.september.

Myrsanger

Enkelte syngende hanner ble notert i tiden 31.mai – 7.juni. Maksimalt ble det notert 3 syngende hanner 31.mai og 7.juni, og det var syngende hanner i fire territorier (et i Buvika, et i Bastøbukta og 2 i jordekanten på innsiden av øya).

Møller

Arten ble jevnlig observert syngende i området i perioden 3.mai – 23.august. Maksimalt antall notert var 8 syngende hanner på Bastøy 31.mai. Arten sang dessuten på Østenskjær i mai og juli, så kanskje den hekket der i år. På høsten fant jeg også et reir i en slåpetornbusk der som godt kan ha vært brukt av møller.

Tornsanger

Det ble gjort bare tre observasjoner av syngende hanner på Bastøy: 2 hanner 31.mai, 1 hann 7.juni og 2 hanner 5.juli.

Hagesanger

Det ble gjort bare tre observasjoner av syngende hanner på Bastøy: 2+ hanner 31.mai, 1 hann 7.juni og 1 hann 27.juli.

Munk

Det ble gjort bare to observasjoner av syngende hanner på Bastøy: 5+ hanner 31.mai og 2 hanner 7.juni.

Nattergal

Syngende hanner ble notert på Bastøy i perioden 31.mai – 7.juni. Maksimalt ble det hørt 9 syngende hanner 7.juni, og det ble anslått 10 territorier med hanner (4 på Bastøkalven, 1 i Bastøbukta, 1 nær husene i ”sentrum” og 4 ved Buvika). Dessuten sang en nattergal hann på Østenskjær 7.juni. Det blir totalt 11 territorier i området, mot 16 territorier i 2007.

Rødstrupe

Observert i perioden 15.mars – 2.november på alle tre øyene. Syngende hanner ble notert 15.mars – 7.juni, maksimalt 10 hanner på Bastøy 10.april.

Steinskvett

Arten ble observert på fire ulike dager, på alle de tre øyene: 1 ex 3.mai, 1 ex 29.juli, 4 ex 21.september og 1 ex 24.september.

Gråtrost

Arten ble observert relativt vanlig i perioden 20.april – 2.nov. Vanligvis ble det notert bare et lite antall, men 15.okt – 2.nov ble det sett noe større flokker, maksimalt 250 ex den 15.okt.

Svartrost

En meget vanlig og til dels tallrik art på Bastøy, sett 16.mars – 2.november. Det må være et stort antall par som hekker på øya. Maksimalt ble det notert 40 ex den 25.oktober.

Rødvingetrost

Arten ble kun registrert på tre dager i oktober, maksimalt med 30 ex 15. og 25.oktober.

Måltrost

Arten ble registrert syngende i skogsområdene på Bastøy 20.april – 31.mai, maksimalt 20+ hanner 20.april. Dessuten ble noen ex registrert på trekk i oktober, maksimalt 10 individer den 15.oktober.

Stær

En vanlig art på alle tre øyene i området i perioden 15.mars – 7.oktober. Arten var mest tallrik på Bastøy i august, og maksimalt ble det notert 60 ex 9.august. En uvanlig reirplass var inne i et rør i toppen av en løftekran av stål ved fyret på Bastøy. Av og til om sommeren overnattet en flokk på Østenskjær, og maksimalt ble det notert 150 ex der den 7.juni.

Stjertmeis

Det ble observert 6 ex i Bastøbukta 25.oktober.

Blåmeis

Arten ble observert av og til på Bastøy gjennom hele året, maksimalt registrert var 7 ex den 2.november (FC).

Kjøttmeis

Observert av og til på Bastøy gjennom hele året, maksimalt registrert var 5 ex den 25.oktober.

Svartmeis

Kun en observasjon av 2 ex den 2.november (FC).

Nøttekråke

Det ble gjort to høstobservasjoner: 2 ex 13.september (BE) og 1 ex 26.september (SA).

Kråke

En vanlig art i området hele året. Maksimalt ble det notert 100 ex den 30.august. Den 3.mai ruget fuglen i et reir på Østenskjær.

Kaie

Arten ble notert i området bare to dager: 30 ex den 18.april og 20 ex den 18.november (FC).

Ravn

Kun to observasjoner av individer som fløy over området: 1 ex den 30.august og 7.oktober.

Skjære

En vanlig art inne blant bebyggelsen på Bastøy, men ikke registret så mange ganger i år. Maksimalt ble det sett 8 ex den 25.oktober.

Tornskate

Det ble gjort kun tre observasjoner på Bastøy: 2 ex den 31.mai, 1 ex den 9.august og 1 ex den 21.september.

Bokfink

Arten ble sett vanlig og til dels tallrik på Bastøy i perioden 15.mars – 2.november (FC). Maksimalt ble det notert 50 ex den 21.september. I mars – mai ble det notert en del syngende hanner.

Grønnfink

Den vanligste finkearten i hele området gjennom hele året. Maksimalt ble det notert 100 ex den 7.oktober.

Bjørkefink

Det var fire observasjoner av arten i perioden 21.september – 15.oktober. Maksimalt ble det sett 50+ ex den 21.september.

Tornirisk

Arten ble sett av og til i perioden 5.juli – 3.oktober. Maksimalt ble det sett 15 ex på Østenskjær den 21.september.

Bergirisk

På Rødskjær ble det sett 11 ex den 9.februar, 30 ex 1.november (også sett på Østenskjær) og 25 ex 7.desember. Dessuten ble det sett 10 ex på Bastøy den 15.mars.

Stillits

Det ble gjort tre observasjoner på Bastøy: 1 ex 20.april, 8 ex 15.oktober og 1 ex 25.oktober.

Grønnsisik

Arten ble observert to ganger i mai (maksimalt 8 ex den 3.mai) og tre ganger i perioden 21.september – 2.november (FC), maksimalt 20 ex den 24.september.

Gråsisik

Kun to observasjoner av arten: 8 ex 7.oktober på Bastøy og 1 ex 1.november på Rødskjær.

Grankorsnebb

Kun en observasjon: 2 ex ble sett på Bastøy 2.november (FC).

Dompap

Det ble observert 2 ex den 6.januar og 31.mai på Bastøy.

Gulspurv

Arten var vanlig på Bastøy i perioden 15.mars – 7.desember. Maksimalt ble det notert 30 ex 21.september. I mai – juli ble syngende hanner notert særlig på innsiden av øya langs jordekantene, samt på Kalven, og i det området hekket det sikkert flere par. På de to andre øyene ble arten sett bare på trekket i oktober.

Sivspurv

Arten ble observert ved tre anledninger på Bastøy: 1 ex 30.august, 5 ex 21.september og 1 ex 3.oktober. Dessuten ble det sett 1 ex 21.september på Rødskjær

Snøspurv

Det ble sett 8 ex den 16.mars på Østenskjær, samt 3 ex 1.november og 25 ex 7.desember på Rødskjær.

